

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

13

บทที่ 2 ขั้นตอนการขออาชญาบัตรของรัฐที่ประชาชนควรรู้

17

2.1 อาชญาบัตรสำรวจแร่	17
2.2 อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่	19
2.3 อาชญาบัตรพิเศษ	22
2.4 สิทธิและหน้าที่ของผู้เป็นเจ้าของที่ดินต่อการเข้าไปสำรวจแร่ของรัฐและผู้ถืออาชญาบัตร	29

บทที่ 3 ขั้นตอนการขอประทานบัตรของรัฐที่ประชาชนควรรู้

31

3.1 ประทานบัตร	32
3.2 ประทานบัตรชั่วคราว	44

บทที่ 4 การกินเขตทรัพยากรแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ ออกจากพื้นที่หวงห้ามตามกฎหมายอื่น

47

4.1 การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ	51
4.2 การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการขออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้เพื่อการทำเหมืองแร่	57
4.3 การกำหนดพื้นที่เขตศักยภาพแร่เพื่อการทำเหมืองแร่	61
4.4 การจำแนกเขตทรัพยากรแร่ตามเงื่อนไขการใช้พื้นที่ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี	71
4.5 ร่างกฎหมายแร่ฉบับใหม่ ความพยายามในการเข้าใช้ประโยชน์เพื่อทำเหมืองแร่ในพื้นที่หวงห้ามหรือพื้นที่มีข้อจำกัดทางกฎหมายห้ามการทำเหมืองแร่	80

บทที่ 5 การปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการพิจารณาอนุญาต ประทานบัตรเหมืองแร่ให้มีขั้นตอนและระยะเวลาที่สั้นลง 87

5.1 ขั้นตอนและกระบวนการพิจารณาอนุญาตประทานบัตรในปัจจุบัน	87
5.2 ประเด็นปัญหาความล่าช้าในการพิจารณาอนุญาตประทานบัตรในปัจจุบัน	95
5.3 มติคณะรัฐมนตรี 8 มีนาคม 2548 เรื่อง การปรับปรุงกระบวนการพิจารณาอนุญาต ประทานบัตรเหมืองแร่	97
5.4 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2550 เรื่อง การดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรี 8 มีนาคม 2548 เรื่อง การปรับปรุงกระบวนการพิจารณา อนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่	106
5.5 ร่างกฎหมายร่างฉบับใหม่: ความพยายามในการปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการ พิจารณาอนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่ให้มีขั้นตอนและระยะเวลาที่สั้นลง	133

บทที่ 6 สถานะของรายงาน EIA และ EHIA ในขั้นตอน การขออาชญาบัตรและการขอประทานบัตรของรัฐ ที่ประชาชนควรรู้ 137

6.1 สถานะ ‘วนที่รอบก็ผ่านความเห็นชอบในท้ายที่สุด’ ของรายงาน EIA และ EHIA ในขั้นตอนการขอประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่ของรัฐ	137
6.2 บทเรียนของการ ‘ทำ’ ‘ยื่น’ ‘ให้ความเห็น’ และ ‘ผ่านความเห็นชอบ’ รายงาน EIA โครงการเหมืองแร่โปแตชจังหวัดอุดรธานี	213

บทที่ 7 การกิจขององค์กรปกครองท้องถิ่น ต่อการขอประทานบัตร 233

7.1 การกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการยื่นขอประทานบัตร	233
7.2 การกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลังได้รับประทานบัตรแล้ว	234

เอกสารอ้างอิง 257